

Іванова Г.С.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ МЕТОДІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

У статті досліджено питання застосування адміністративно-правових методів публічного адміністрування у сфері АПК та здійснено їх класифікацію й аналіз. Здійснено аналіз основних методів публічного адміністрування. Зазначено, що в процесі застосування методів публічного адміністрування повинні виникати і закріплюватися нові положення в законодавстві, що регулює АПК, зокрема в КУпАП та спеціалізованих нормативно-правових актів.

Ключові слова: адміністративно-правові методи, агропромисловий комплекс України, правові відносини в агропромисловій сфері, публічне адміністрування, аграрний сектор.

Постановка проблеми. Розкриваючи адміністративно-правові методи публічного адміністрування, необхідно виходити з визначення специфіки змісту публічного управління та з'ясування предмету адміністративної діяльності органів публічного адміністрування у сфері АПК.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні аспекти формування інституціональної основи АПК формується з урахуванням фундаментальних і прикладних досліджень вітчизняних та зарубіжних учених: В. Андрійчука, О. Іншакова, П. Макаренко, В. Рябоконя, П. Саблука, А. Ткача, М. Туган-Барановського, О. Уільямсона, О. Шпичака, М. Хвесика та ін. Зазначені науковці досліджують теоретико-методологічні й частково адміністративні засади інноваційної діяльності, інституціональні аспекти її функціонування в аграрній царині.

Метою статті є аналіз особливостей застосування адміністративно-правових методів публічного адміністрування у сфері АПК, що сприятиме підвищенню ефективності застосування контрольних заходів уповноваженими органами.

Виклад основного матеріалу. Існують певні способи практичного виконання суб'єктами публічної адміністрації своїх адміністративних зобов'язань, що відповідають характеру й обсягу наданої їм компетенції.

Розглянемо особливості методів публічного адміністрування: в методах знаходить своє вираження публічний інтерес; вони реалізуються в процесі публічного адміністрування; виражають

упорядковуючий вплив публічної адміністрації на поведінку суб'єктів суспільства та становлять зміст цього впливу; в методах публічного адміністрування завжди міститься керівна воля держави, яка проявляється в юридично владних приписах публічної адміністрації; вони використовуються суб'єктами публічної адміністрації як засіб реалізації закріпленої за ними компетенції. Це означає, що юридична сила методів завжди знаходиться в межах повноважень того органу, який їх використовує; методи, як і будь-який зміст, мають свою форму, своє зовнішнє вираження. Для методів публічного адміністрування засобом зовнішнього вираження є форми публічного адміністрування (правові і не правові). Вибір конкретних методів публічного адміністрування знаходиться в прямій залежності не тільки від особливостей організаційно-правового статусу суб'єктів публічної адміністрації, а насамперед – від особливостей об'єкта впливу (індивідуальний чи колективний, форма власності, адміністративно-правовий статус тощо).

Особливість методу адміністративного права полягає в тому, що вони передбачають пряме застосування адміністративних санкцій та спрямовані на задоволення публічних інтересів: людей, держави і суспільства.

Крім того, суспільні відносини, що регулюються нормами адміністративного права, завжди передбачають нерівність учасників, жорстке підпорядкування волі, яка скерована єдиною управлінською волею.

Під *методом* розуміють спосіб або засіб досягнення поставленої мети. Згідно із цим метод адміністративно-правового регулювання – це сукупність правових засобів і способів (прийомів), за допомогою яких здійснюється владний вплив суб'єктів на об'єкти управлінських відносин [1, с. 8].

Методи адміністрування закріплені адміністративно-правовими нормами, тобто мають чітке юридичне оформлення і висвічують повноваження відповідних виконавчих органів.

Сукупність методів публічного адміністрування розподіляється на види за різними критеріями:

1) залежно від форми вираження:

– правові – містяться в нормативних та індивідуальних правових актах і тягнуть юридичні наслідки. Так, у сфері АПК до правових відносяться Концепція

Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2021 р.;

– неправові – характеризуються здійсненням суб'єктом публічної адміністрації певних дій організаційного характеру (наради, інструктажі тощо); наприклад, в АПК до них можна віднести Програми розвитку овочівництва, картоплярства та переробної галузі в Харківській області на період до 2020 р.

– залежно від правових властивостей;

– нормативні – застосовуються з метою прийняття нормативно-правових актів, наприклад – Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.1995 № 213 «Про Методику нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів»;

– індивідуальні – застосовуються з метою прийняття індивідуального адміністративного акту, наприклад Указ Президента України від 07.10.1993 № 428/93 «Про День працівників сільськогосподарства»;

2) за ступенем владного впливу на об'єкти:

– імперативні – містять владні приписи, які зобов'язують до вчинення необхідних дій або належної поведінки, до них можемо віднести Постанову Кабінету Міністрів України від 22.02.1994 № 116 «Про затвердження Умов обов'язкового (додаткового) страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини»;

– уповноважуючі – дозволяють здійснювати певні дії, наприклад, приймати правові акти публічного адміністрування, у формі Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві»;

– заохочувальні – реалізуються за допомогою встановлення стимулів до правомірної поведінки суб'єктів адміністративного права, до них можна віднести прийняття Постанови Кабінету Міністрів України від 06.12.1993 № 991 «Про заходи матеріального стимулювання виробників цикорію».

Отже, вищезазначене свідчить про те, що методи контролю повинні бути ефективними й сприяти певному впливу на об'єкт контролю. На практиці методи контролю реалізують виконання контролюючих функцій, що безпосередньо пов'язано з наявністю тісного взаємозв'язку між державною та підконтрольним об'єктом.

Взаємовідносини учасників правовідносин під час здійснення контролю характеризується юридичною нерівністю, прямою підлеглистю контролюючого суб'єкта контролюючому органу (посадовій особі).

Вбачається, що кожен із методів є індивідуальним і певною мірою впливає на учасників правовідносин, оскільки необхідно застосовувати наукові досягнення, здійснювати експерименти щодо комбінацій різних методів, виокремлювати з них найефективніші тощо.

До загальних методів, як правило, належать методи переконання та примусу, адміністративного та економічного впливу, нагляду та контролю, прямого та непрямого впливу, регулювання, керівництва та управління (в тому числі оперативного).

Такі універсальні методи, взаємодоповнюючи один одного, забезпечують належну поведінку учасників управлінських відносин. Вони взаємопов'язані, мають об'єктивний характер, між ними існує діалектична єдність, ступінь їх використання визначається рівнем розвитку суспільних відносин [2].

Наприклад, прийняття Закону України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» визначає основні засади забезпечення сталого розвитку аграрного сектору національної економіки на період до 2015 року, системність та комплексність під час здійснення заходів з реалізації державної аграрної політики всіма органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

У системі методів публічного управління в АПК важливе місце посідає переконання як особливий засіб правового впливу. Він полягає в тому, щоб суб'єкти управління дотримувались певних вимог унаслідок їх внутрішнього визнання. Прикладом зазначеного методу є видання Наказу Мінагрополітики «Про затвердження технологічних інструкцій на виробництво виноробної

продукції». Звідси впливає чітке впровадження дисциплінованості, розуміння того, що міцна громадська дисципліна і законність – це необхідна умова успішної побудови правової, незалежної, демократичної держави, а також формування свідомої звички, спрямованої на додержання правових вимог, почуття недопустимості їх порушення, потреби активно боротися з правопорушеннями.

Метод *переконання* справедливо вважається основним методом управлінського впливу державної інспекції, він реалізується шляхом здійснення морального впливу на відповідних посадових осіб та громадян шляхом використання засобів масової інформації, залучення до проведення контрольних заходів представників громадськості, надання методичної допомоги та ін. Іншими словами, реалізація переконання не передбачає використання будь-яких обмежень щодо використання прав і свобод об'єкта контролю.

Найчастіше на практиці органи контролю використовують методи переконання і примусу в комплексі, що набувають все більшого поширення в Україні. Послідовне застосування цих методів полягає у формуванні в посадових осіб підконтрольних об'єктів необхідної правосвідомості, створенні умов щодо попередження та припинення правопорушень, а в необхідних випадках – притягнення до відповідальності за їх вчинення [3].

Розглядаючи загальні методи публічного управління, можна зазначити, що всі ці методи, як індивідуально, так і в сукупності спрямовані на досягнення певних цілей: попередження та виявлення правопорушень у галузі сільського господарства, забезпечення результативності діяльності підконтрольних суб'єктів, розв'язання практичних проблем тощо.

Спеціальні методи є складовою частиною загальних методів, які конкретизуються ними, і в сукупності реалізують загальне регулювання сільського господарства. На нашу думку, під час застосування спеціальних методів інспекторськими органами необхідно зважати на такі фактори: наявність різних ситуацій, обставин, індивідуальних за своїм характером, та обумовлення повноважень контролюючих суб'єктів згідно з їх компетенцією.

Далі детальніше проаналізуємо особливості кожного спеціального методу. *Метод видання наказів, розпоряджень та вказівок* є одним із ключових методів контролю в сільському господарстві України. Його головна мета – виконання господарюючими суб'єктами тих вказівок, які сприятимуть позитивному розвитку сфери АПК, недопущенню правопорушень тощо. Так, напри-

клад, державні інспектори ветеринарної медицини видають накази, розпорядження та приписи стосовно вилучення з обігу тварин, харчових продуктів, неїстівних продуктів тваринного походження, а також видають розпорядження та приписи стосовно зупинення, закінчення строку дії, поновлення і анулювання (скасування) експлуатаційного дозволу та ветеринарних документів [4]; державні інспектори Держветфітослужби видають у межах своїх повноважень розпорядження, що підлягають обов'язковому виконанню, на здійснення фітосанітарних заходів [5].

Важливим методом у списку спеціальних методів публічного управління є *розгляд документації*, який необхідний для нормального функціонування сільськогосподарського об'єкта. Зокрема, державні інспектори Держветфітослужби в межах своїх повноважень можуть затримувати об'єкти регулювання для інспектування та фітосанітарної експертизи, якщо вони переміщуються без відповідних фітосанітарних документів, та ін.

Проведення реєстрації суб'єктів та об'єктів господарюючої сфери. Для прикладу, Держветфітослужба веде загальнодержавний реєстр осіб, які здійснюють господарську діяльність, пов'язану з виробництвом та обігом об'єктів регулювання [4]; органи державного технічного нагляду в системі інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу здійснюють відомчу реєстрацію та облік тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів, видачу на них номерних знаків і відповідних реєстраційних документів, ведення автоматизованого обліку, зареєстрованих тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів та систематизацію відомостей про їх власників, із використанням Єдиного реєстру, держателем якого є уповноважений орган Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Моніторинг як визначальний метод має на меті своєчасно зібрати, обробити, проаналізувати необхідну інформацію і тим самим відвернути негативні процеси в сільському господарстві України. Інформація, одержана згідно із цією системою спостережень, на практиці має виступати своєрідним сигналом-попередження про будь-які зміни стану об'єктів сільського господарства.

Кожна державна інспекція у своїй діяльності використовує метод моніторингу. Для прикладу, інспекційні органи Держветфітослужби відпо-

відно до повноважень здійснюють координацію моніторингу, виявлення та ідентифікацію регульованих шкідливих організмів в Україні; а от Державна інспекція сільського господарства України проводить моніторинг ринку сільськогосподарської продукції [6].

Слід не забувати про новітній метод контролю – *метод впровадження досягнень науки та міжнародного досвіду*. На сучасному розвитку держави він відіграє чималу роль, оскільки піднесення сільського господарства України, насамперед, залежить від наукових здобутків та світового прогресу.

Так, наприклад, до переліку завдань Державного агентства рибного господарства безпосередньо входить аналіз національного та міжнародного досвіду з метою вдосконалення охорони і відтворення риби та інших водних живих ресурсів і регулювання рибальства [7].

Інспекторські перевірки є важливим елементом контролю, і в кожному окремо визначеному випадку вони вимагають чіткої регламентації. Наприклад, що саме потрібно перевіряти на підконтрольному об'єкті. Так, відповідно до Положення про Державну інспекцію сільського господарства України від 13.04.2011 за № 459/2011 (далі – Держсільгоспінспекція України) вона є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України та входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері нагляду (контролю) в АПК. До основних повноважень інспекції відноситься: ведення державного обліку і реєстрації земель, контроль за достовірністю наданої інформації про наявність та їх використання; додержання закупівельними, переробними, торговельними підприємствами і організаціями незалежно від форми власності та господарювання правил торгівлі, реалізації і зберігання плодоовочевої продукції; інспекція готує експертні висновки; формує державні і регіональні ресурси сільськогосподарської продукції [9].

Проведення перевірок передбачає, що посадовим особам, які її здійснюють, необхідно вжити заходів щодо попереднього збору всієї можливої інформації про підконтрольний об'єкт, а також забезпечити надходження відомостей, які їх цікавлять у зв'язку з перевітками з інших доступних джерел. Це досягається, зокрема, шляхом звернень громадян і працівників підконтрольних об'єктів, котрі перевіряються, повідомлення їх про місце і час перебування інспекторів, можливості передачі їм інформації, що стосується пору-

шень на підконтрольному об'єкті, направлення відповідних відомостей до інших компетентних державних органів [3].

Констатуємо той факт, що під час проведення перевірок інспекційні органи мають право відвідувати підприємства, установи, організації всіх форм власності та інших господарюючих суб'єктів, діяльність яких пов'язана із сільським господарством, реалізацією, переробкою, зберіганням сільськогосподарської продукції; отримувати потрібну інформацію від громадян, посадових осіб із питань, що їх цікавлять. У свою чергу, юридичні та фізичні особи зобов'язані безперешкодно допускати до робіт відповідні органи та надавати пояснення.

За результатами проведеної перевірки інспектори складають акт, в якому обов'язково зазначається дата і місце його складення, посада та прізвище інспектора, який проводив перевірку, посади та прізвища осіб, які були залучені до перевірки, місцезнаходження юридичної чи фізичної особи, які перевіряються, місце розташування об'єкта, його цільове призначення наявність підтверджуючі документів. Акт підписується державним інспектором, який проводив перевірку (з однієї сторони) та представником юридичної чи фізичної особи, що перевіряється (з другої сторони), а також свідками (за їх наявності). В акті вказується термін ліквідації виявлених негативних процесів та їх наслідків, а також посилання на статті чи пункти законодавчих або нормативних документів. Якщо такі правила у встановлені строки не виконуються, то державний інспектор складає протокол про адміністративне правопорушення (за невиконання вимог). Так, наприклад, за невиконання вимог посадових осіб спеціально уповноважених органів виконавчої влади у сфері захисту рослин на громадян накладається штраф від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб – від десяти до вісімнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [8].

У випадку виявлення правопорушення уповноважені органи, а саме органи рибоохорони (статті 85, 851, 881, стаття 164 – у частині порушення порядку провадження господарської діяльності, пов'язаної з добуванням і використанням риби та інших водних живих ресурсів, органи мисливського господарства (статті 85, 851, 881), органи Міністерства екології та природних ресурсів України (статті 85, 851, 88, 881, 882, 90, 91) складають протокол про адміністративне правопорушення відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення. У цьому документі

зазначаються дата і місце його складання, посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка склала протокол, відомості про особу порушника, місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення, законодавчі та нормативно-правові акти, вимоги яких порушені і які встановлюють відповідальність за вчинені правопорушення, прізвища, ім'я та по-батькові, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є, а також інші відомості, необхідні для вирішення справи. Протокол підписується особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, та особою, яка його склала, а також свідками і потерпілими (за їх наявності).

Необхідно зазначити, що державні інспектори вправі також обмежувати, тимчасово забороняти або припиняти діяльність об'єктів, де виявленні правопорушення, з метою збереження життя та здоров'я людей та довкілля, а також передавати до органів прокуратури, органів дізнання та судового слідства акти перевірок та інші матеріали про діяння, в яких вбачаються ознаки злочину. Усі дії і рішення інспекційних органів під час проведення перевірок мають бути законними, обґрунтованими та об'єктивно відображати інформацію.

Так, агропромисловий комплекс забезпечує суспільство продовольством і сировиною для промислового виробництва, охоплює виробництво сільськогосподарської продукції, її заготівлю (закупівлю) та переробку. З урахуванням виключної значущості цієї сфери для народного господарства її віднесено до пріоритетних, яку забезпечує держава шляхом різних організаційно-економічних і правових заходів.

На це спрямовано проект концепції державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року. Реалізація завдань цієї концепції вимагає створення організаційно-економічних умов для ефективного соціально спрямованого розвитку аграрного сектору, стабільного забезпечення населення якісною та безпечною вітчизняною сільськогосподарською продукцією та промисловістю – сільськогосподарською сировиною, виробництво продукції з високою доданою вартістю, нарощування обсягів на світовому ринку сільськогосподарської продукції та продовольства тощо.

Суб'єктами публічного адміністрування є: **Міністерство економіки України** через департамент розвитку АПК, який об'єднує відділи економіки розвитку сільського господарства, економіки виробництва продовольчих товарів, відділ аграрної реформи.

Так, **Міністерство аграрної політики і продовольства України** узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до компетенції Мінагрополітики України, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та в установленому порядку вносить їх на розгляд Президентів України та Кабінету Міністрів України; здійснює аналіз діяльності та прогнозує розвиток галузей агропромислового виробництва з урахуванням їх зонального розміщення, кон'юнктури аграрного та продовольчого ринку, а також необхідності насичення продовольчого ринку продуктами вітчизняного виробництва; забезпечує підтримку підприємств галузей агропромислового виробництва, особистих селянських і фермерських господарств, сільськогосподарської кооперації; готує пропозиції щодо формування та розвитку ринкових схем і принципів забезпечення підприємств аграрного комплексу технічними засобами, обладнанням, у тому числі для виробництва біопалива, запасними частинами, паливно-мастильними матеріалами та іншими енергоресурсами та ін.

Департамент землеробства та технічної політики в АПК є самостійним структурним підрозділом Міністерства аграрної політики та продовольства України (далі – Міністерство). Діяльність Департаменту спрямовується та координується першим заступником Міністра аграрної політики та продовольства України згідно з розподілом функціональних повноважень. Департамент узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, та у встановленому порядку вносить пропозиції керівництву Міністерства, організовує виконання законодавчих актів, здійснює заходи щодо економічного стимулювання товаровиробників, спрямовує їх діяльність на розв'язання завдань, пов'язаних із виробництвом продукції рослинництва та органічного виробництва відповідно до компетенції, насінництва, хмелярства, садівництва, виноградарства, виноробної промисловості, в обсягах, що забезпечують продовольчу безпеку держави, вносить в межах компетенції пропозиції керівництву Міністерства щодо надання передбаченої законодавством підтримки підприємствам галузей агропромислового виробництва, в тому числі фермерським і особистим селянським господарствам, шляхом залучення їх на конкурсних засадах до виконання відповідних державних цільових програм [10].

Департамент тваринництва: узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та в установленому порядку вносить їх на розгляд керівництву Міністерства. Вносить пропозиції та розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів, що належать до компетенції Департаменту.

Бере участь в опрацюванні проектів законів, інших актів законодавства, які надходять на погодження від інших міністерств та центральних органів виконавчої влади, готує в межах повноважень, передбачених законом, проекти висновків, пропозиції і зауваження до проектів законів, інших актів законодавства, які подаються на розгляд Кабінету Міністрів України, та проектів законів, внесених на розгляд Верховної Ради України іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи, нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Готує в межах повноважень, передбачених законом, зауваження і пропозиції до прийнятих Верховною Радою України законів, що надійшли на підпис Президентів України.

Департамент фінансово-кредитної політики. Готує бюджетні запити, пропозиції до проекту основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період, прогнози розрахунки потреби в бюджетних призначеннях для здійснення програм та заходів, спрямованих на досягнення завдань, виконання яких здійснює Міністерство відповідно до покладених на нього функцій. Здійснює заходи з ефективного використання бюджетних коштів за цільовим призначенням. Формує мережу розпорядників нижчого рівня та отримувачів бюджетних коштів, готує для затвердження керівництвом Міністерства лімітні довідки про бюджетні асигнування загального та спеціального фондів та доводить їх до одержувачів. Отримує, перевіряє та подає на затвердження кошториси загального та спеціального фондів, плани асигнувань та плани використання бюджетних коштів у розрізі виконавців відповідних цільових програм та бюджетних установ. Готує та подає Державній казначейській службі України розподіли бюджетних призначень відповідальним виконавцям нижчого рівня та одержувачам бюджетних коштів. Здійснює контроль за дотриманням державної фінансової дисципліни бюджетними установами, що належать до сфери управління Міністерства, і забезпечує інформаційно-аналітичне висвітлення стану виконання ними бюджетної дисципліни.

Департамент стратегії та економічного розвитку здійснює участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної аграрної політики та продовольчої безпеки держави, організації розробки та участь у розробці пропозицій щодо пріоритетних напрямів, стратегії та механізмів розвитку агропромислового виробництва, забезпечення спільно з іншими структурними підрозділами Міністерства та науковими установами стратегічного планування та прогнозування розвитку агропромислового виробництва, **Департамент науково-освітнього забезпечення та розвитку підприємництва на селі:** формування та реалізація державної політики, спрямованої на розвиток сільських територій, формування та реалізація державної політики щодо підтримки і розвитку особистих селянських і фермерських господарств, сільськогосподарської кооперації та підприємництва, в тому числі несільськогосподарського, формування та реалізація державної політики, спрямованої на розвиток сільськогосподарської дорадчої діяльності, та ін.

Верховна Рада України визначає державну політику у сфері агропромислового комплексу, встановлює правові засади його функціонування, затверджує національні та інші програми економічного, науково-технічного, соціального й культурного розвитку села, встановлює обсяги бюджетного фінансування, напрями й обсяги інвестиційної політики.

Президент України й Кабінет Міністрів України визначають потребу держави в сільськогосподарській продукції та сировині, здійснюють політику підтримки вітчизняного виробника сільськогосподарської продукції, захисту внутрішнього ринку та ін. Президент України й Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції та бюджетного фінансування створюють, реорганізують і ліквідують центральні та місцеві органи державного управління агропромисловим комплексом.

Органи АРК здійснюють правове регулювання відносин у сфері сільського господарства, затверджують і реалізують програми з питань соціально-економічного та культурного розвитку агропромислового комплексу й села АРК.

Відповідні функції у сфері управління агропромисловим комплексом виконують на підвідомчій їм території обласні, районні місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування. Так, органи місцевого самоврядування вирішують питання передачі земельних ділянок у влас-

ність; надання їм у користування, в тому числі на умовах оренди; реєструють права власності, права користування землею й договори на оренду землі, вилучення (викуп) земель, стягнення плати за землю, ведення земельно-кадастрової документації; погоджують будівництво жилих, виробничих, культурно-побутових та інших будівель і споруд на земельних ділянках. Вони також організовують та здійснюють державний контроль за додержанням земельного й природоохоронного законодавства, використанням і охороною земель, природних ресурсів загальнодержавного й місцевого значення, відтворенням лісів, вирішують земельні спори.

Висновок. Дослідивши аналіз особливостей застосування адміністративно-правових методів публічного адміністрування у сфері АПК, ми встановили, що для його ефективного функціонування необхідним є впровадження нових методів

публічного управління та сучасних технологій шляхом проведення ряду змін, серед яких є внесення змін до КУпАП шляхом усунення розкиданості штрафних санкцій у багатьох законодавчих актах і зосередження їх виключно в КУпАП та виділення окремих санкцій для юридичних осіб, оскільки дана категорія суб'єктів правопорушень не фігурує в галузевих нормах.

Поряд із цим доцільним є запровадження методу адміністративно-правової охорони аграрних відносин шляхом встановлення адміністративної відповідальності за порушення аграрного законодавства на локальному рівні рішеннями місцевих рад. Цим досягається необхідна оперативність регулюючого впливу держави в умовах надзвичайних ситуацій (епізоотій, епідемій, стихійного лиха) з метою забезпечення продовольчої безпеки населення, охорони сільськогосподарських угідь від забруднень тощо.

Список літератури:

1. Гладун З.С. Адміністративне право України: Опорні конспекти лекцій. Тернопіль: Юридичний інститут ТАНГ, 2002. 228 с.
2. Поняття та види методів державного управління. URL: <http://bigreferat.com/ukr/bigreferat4879.html> (дата звернення: 15.07.2018).
3. Костилен В.В. Організаційно-правові засади контрольної діяльності державних інспекцій у соціальної сфері: дис. ... канд. юрид. наук: 25.00.01. Харків, 2003. 205 с.
4. Положення про Державну ветеринарну та фітосанітарну службу України: Указ Президента України від 13 квітня 2011 р. № 464/2011. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 15.07.2018).
5. Про карантин рослин: Закон України від 30 червня 1993 р. № 3348-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 15.07.2018).
6. Положення про Державну інспекцію сільського господарства України: Указ Президента України від 13 квітня 2011р. № 459/2011. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 15.07.2018).
7. Положення про Державне агентство рибного господарства України: Указ Президента України від 16 квітня 2011р., №484/2011. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 15.07.2018).
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення: науково-практичний коментар / Р.А. Калужний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін. [2-ге вид.]. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 655 с.
9. Положення про Державну інспекцію сільського господарства України від 13.04.2011 за № 459/2011. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/459/2011> (дата звернення: 15.07.2018).
10. Положення «Про департамент землеробства та технічної політики в АПК Міністерства аграрної політики та продовольства України»: Наказ Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 31 жовтня 2016 р. за № 434. URL: <http://minagro.gov.ua/uk/ministry?nid=22775> (дата звернення: 15.07.2018).

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ПРИМЕНЕНИЯ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВЫХ МЕТОДОВ ПУБЛИЧНОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ В СФЕРЕ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА

В статье исследованы вопросы применения административно-правовых методов публичного администрирования в сфере АПК, осуществлена их классификация и анализ. Осуществлен анализ основных методов публичного администрирования. Отмечено, что в процессе применения методов публичного администрирования должны возникать и закрепляться новые положения в законодательстве, регулирующие АПК, в частности в КоАП и специализированных нормативно-правовых актах.

Ключевые слова: административно-правовые методы, агропромышленный комплекс Украины, правовые отношения в агропромышленной сфере, публичное администрирование, аграрный сектор.

SOME QUESTIONS OF APPLICATION OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL METHODS OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF AGRICULTURAL COMPLEX

The article explores the application of administrative and legal methods of public administration in the sphere of agroindustrial complex, their classification and analysis is carried out. The analysis of the basic methods of public administration is carried out. It is noted that in the process of application of methods of public administration new provisions in the legislation regulating the agro-industrial complex, in particular in the Code of Administrative Offenses and specialized normative and legal acts, should arise and be fixed.

Key words: *administrative and legal methods, agro-industrial complex of Ukraine, legal relations in agro-industrial sphere, public administration, agrarian sector.*